

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiæ Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiæ

Cap. 1. Quid Excommunicatio & quotuplex.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

PARS SEGUNDA.

De Censura Excommunicationis.

C A P. I.

Quid sit Excommunicatio, & quotuplex?

Excommunicationis nomen, si absolutè proferatur accipi solet pro maiore; qua alius propter contumaciam ab Ecclesiæ communione separatur: Minor solum secundum quid priuat vnu sacramentorum. Passiuā Maior Excomin. habet fundamentum in verbis Christi Matt. 18. Si Ecclesiam non audierit, & in Apost. 1. Tim. 1. qui quodam tradidit Sathanæ.

Triplex est Communio fidelium: Merè interna, (consistit in fide ac charitate, per quam fideles inter se & cum Christo mysticè copulantur. Ratione cuius vniōnis vnu pro altero o a e poteſt.) Parè extērna (consistit in coniūctu & Colloquio, commercijs fidelium) Media ſiue mixta, (quæ in exterioribus Actionib⁹ vel Cæremonijs existens, interiore ſpiritualem fructum, ex propria iuſtituione contineat. Huc ſpectat uſus actiuus & paſſiuus sacramentorum, Ecclesiæ ſuffragia, quæ in ſacrificio, alijsque publicis officiis ad Deum pro vniuersa Ecclesia funduntur: Item Satisfactiones Christi & Sanctorum, quæ ex communi Ecclesiæ Thesauro per indulgentias fidelibus iuſtis applicantur: Cum enim Ecclesia viſibilis ſit, ideo communicatio iſta ſeu applicatio communium orationum & satisfactionum per ſenſibilem actionem fieri debet.

M 3

Ec

PAR

- 3 Ecclesia neminem priuare potest communionem fidelium merè interna, quæ est per Fidem ac Charitatem, quippe quibus nemo iniuritus spoliatur, Charitas potest esse in excommunicato, si depositum contumacia ante absolutionem conteratur.
- 4 Pro Excommunicatis licitum est orare priuata intentione, etiam in memento Missæ. Nam huiusmodi actiones sive opera pia cuiusque operantis propulsunt, ideo ad ipsius liberam applicationem, & non Ecclesiæ dispensationem pertinent.
- 5 Ecclesia per Excommunicationem priuat hominem communib[us] suffragijs, vsu Sacramentorum fidelium conuictu. Ratio, quia quævis Respub. potestem habet subditum rebellem à reliquorum uium consortio excludendi: Egò etiam ad Ecclesias ut Rempub. perfectissimam, id pertinet, ut subditi sibi noxios à fidelium Communione separentur: alios inficiant, tum ut sic magis pudefacti, citius pescant. Idque facit Ecclesia non secundum intercommunicationem, quæ est per fidem, sed secundum externam communicationem spiritualium norum, ex Ecclesiæ voluntate & dispensatione predictum communicationem.
- 6 Excommunicatio est poena, qua nulla manum Ecclesia est: quare ad eam non deueniendum posteaquam monitionibus nihil obtineri possit. Spes affulgeat, cuius fructus ad reum emendandum vel saltem bonum publicum promouendum.
- NB. Communitas Collectiù excommunicata non potest, nisi omnes ac singuli culpabiles. Nam excommunicationis poena hominem priuare spiritualibus bonis, quæ ad animum propriè pertinere, infligi ea non debet, nisi ob propriam grauem cul-

Anathema ab excommunicatione Essentialiter non differt. Dicitur enim *anathema* quasi separatio alienus ab Ecclesia, tamenquam maledicti & Execrandi. Hæc vox Anathema adhibetur & usurpatur interdum ad significandas accidentales solemnitates & ceremonias adhibeti solitas in Excommunicatione, videlicet ut 12. Episcopum Presbyteri circumstent, qui lucernas ardentes in manibus teneant, easque in terram proijcant, & conculcent in detestationem excommunicati.

C A P. II.

De Effectibus Excommunicationis.

Primus Effectus est. Excommunicato sacramenta suscipere non licet; validè tamen ea suscipit, excepto sacramento pœnitentiæ. Excusat tamen periculum mortis, infamiae, scandali, &c. quia lex & Censura Ecclesiastica non obligat cum tanta severitate.

Secundus Effectus. Excommunicatus priuatur communibus Ecclesiæ suffragijs & satisfactionibus.² Ratio, quia horum spiritualium bonorum Ecclesia vel Domina est, vel dispensatrix, ut proinde ea indignis & concumacibus denegare possit ob maius convenienter publicum tum ipsorum met excommunicatorū.

N.B. Excommunicatus non peccat emanendo è Missa die festo, nec tenetur se disponere, quia ea dispositio est valde remota.

Excommunicatus, per quem stat quominus absolvatur, videtur peccare contra Ecclesiasticum præceptu, quando in Paschate se disponere negligit ad percipienda Sacraenta Pœnitentiæ, atq; Eucharistiæ. Ratio, quia illa præcepta per se obligat ad mundâdâ animam, & consequenter ad tollenda vincula tum